

XXV ОБИКНОВЕНО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ПЪРВА РЕДОВНА СЕСИЯ

Стенографски дневникъ

Откриване и 1. заседание

Събота, 24 февруари 1940 г.

Библиотека
Институт история БКП
Инв. № 5706

СЪДЪРЖАНИЕ:

	Стр.
Тържествено откриване първата редовна сесия на XXV-то обикновено Народно събрание от Н. В. Царя	3
Трояно слово при откриване на сесията	4
Водосветъ при откриване на сесията	4
Полагане клетва отъ народните представители	5
Избиране:	
1. Временен председател на Народното събрание	5
2. Постоянен председател на Народното събрание	6
3. Подпредседатели на Народното събрание	7
4. Секретари на Народното събрание	8
5. Квестори на Народното събрание	8
5. Дневен редъ за следващото заседание	8

Къмъ 15 ч. публиката започна да заема мястата си въ ложите, галерийте и една част въ заседателната зала, въ страни отъ банките на народните представители.

Въ 15 ч. и 15 м. идва почетна рота и се строява предъ Народното събрание, западно отъ стълбището предъ Народното събрание. На лявия флангъ на ротата се строяватъ висшиятъ г-да офицери отъ Софийския гарнизонъ, а част отъ тяхъ заематъ мяста отляво и отдясно по стълбището.

Въ 15 ч. и 30 м. пристигатъ г-да министрите, членовете на дипломатическото тѣло, бивши министри и председатели на Народното събрание.

Въ 15 ч. и 45 м. народните представители започнаха да влизатъ въ залата и да заематъ мястата си по азбучния редъ на областите.

Въ 15 ч. и 55 м. пристигатъ съ автомобили Нейно Величество Царицата и Негово Царско Височество Князъ Кирилъ Преславски, придружени отъ свита, посрещнати на стълбището отъ начальника на протокола при Министерството на външните работи и на изповѣданията г-нъ Илия Бѣлиновъ.

При влизането на Нейно Величество Царицата и на Негово Царско Височество Князъ Кирилъ въ Събранието, посрещатъ ги г-да министрите: министър-председателятъ и министъръ на народното просвещение г-нъ д-ръ Богданъ Филовъ, министъръ на външните работи и на изповѣданията г-нъ Иванъ Поповъ, министъръ на вътрешните работи и народното здраве г-нъ Петъръ Габровски, министъръ на финансите г-нъ Добри Божиловъ, министъръ на правосудието г-нъ Василь Митаковъ, министъръ на железнниците, пощите и телеграфите г-нъ Иванъ Горановъ, министъръ на общественините сгради, интициата и благоустройството г-нъ инж. Димитъръ Василевъ, министъръ на търговията, промишлеността и труда г-нъ д-ръ Славчо Загоровъ и министъръ на войната г-нъ генералъ Теодосий Даскаловъ.

Нейно Величество Царицата и Негово Царско Височество Князъ Кирилъ се ржкуваха съ г-нъ министър-председателя и съ другите г-да министри.

Нейно Величество Царицата и Негово Царско Височество Князъ Кирилъ влязоха съ свитите си въ царската ложа на заседателната зала, посрещнати отъ г-да народните представители и публиката съ ставане на крака и бурни продължителни ржкоплѣския. Нейно Величество отговори съ поклони.

Въ 16 ч. пристига съ автомобилъ Негово Величество Царътъ, последванъ отъ гражданска и военна свита, посрещнатъ съ „за почесть“ отъ почетната рота и отъ начальника на протокола предъ стълбището на Събранието.

При влизането на Негово Величество Царя въ предврьдното на Събранието, посрещатъ го г-да министрите, наредени въ смущия редъ, въ който посрещнаха Нейно Величество Царицата и Негово Царско Височество Князъ Кирилъ. Негово Величество Царътъ се ржкува последователно съ г-нъ министър-председателя и съ другите г-да министри.

Негово Величество Царътъ влязе въ заседателната зала, предшествуванъ отъ г-нъ министър-председателя и г-да министрите, последванъ отъ гражданска и военна свита и отъ висшиятъ г-да офицери, наредени при посрещането му отъ двесте страни на стълбището предъ входа, които, следъ влизането на Негово Величество Царя въ залата, заставатъ въ залата до входните врати. Влизането на Негово Величество Царя въ залата се обяви отъ министър-председателя г-нъ д-ръ Богданъ Филовъ съ думите:

„Г-да народни представители! Негово Величество Царътъ пристига!“

Въ този моментъ Нейно Величество Царицата, Негово Царско Височество Князъ Кирилъ, дипломатическото тѣло, всички г-да народни представители и публиката ставатъ прави. Г-да народните представители и публиката бурно и продължително ржкоплѣскатъ и викатъ „ура“.

Негово Величество Царътъ, верѣдъ шумни овации, последванъ отъ свитите си, се отправя презъ лѣвата пътека въ центъра на залата за царския тронъ, а г-да министрите, начело съ г-нъ министър-председателя, се отправятъ презъ дясната пътека въ центъра на залата (гледани отъ председателското място) и заставатъ отъ дѣсно на трона, като министър-председателятъ г-нъ д-ръ Филовъ застава близо до трона, а другите г-да министри заставатъ последователно по реда имъ въ конституцията. До г-да министрите застава св. софийскиятъ митрополитъ г. г. Стефанъ.

Негово Величество Царътъ застава предъ царския тронъ правъ, а гражданска и военна свита — отляво на трона. При изкачването на Негово Величество къмъ трона и заставането му предъ него, овациите продължаватъ още по-оживѣто. Следъ стихване на овациите Негово Величество Царътъ снема шапката си и едината ржавица и ги дава на начальника на канцеларията на Негово Величество г-нъ Павелъ Груевъ. Последниятъ дава

на Негово Величество Царя тронното слово и той го прочита.

Тронното слово има следното съдържание:

„Г-да народни представители!

Щастливъ съмъ, че мога днесъ да ви видя събрани тукъ, въ тази священа сграда, и да ви поздравя отъ сърдце съ добре дошли.

Разпушчането на ХХIV-то обикновено Народно събрание се извърши, за да се направи ново допитване до народа върху водената отъ правителството политика. И мене е особено приятно, че ХХV-то обикновено Народно събрание можа да се свика въ предвидения отъ конституцията срокъ.

Г-да народни представители!

Съ дълбоко задоволство виждамъ, че следваната досега искrena политика на миръ и неутралитетъ намира навредъ заслужено признание. Предъ васъ, представителите на народа, азъ искамъ днесъ да подчертая, че България ще върви неотклонно по този ясно определен пътъ, който въ тия съжденоносни времена отговаря на желанията на народа и на интересите на страната. (Ръкопискания) Съ Юgosлавия и Турция нашите сърдечни отношения се възхновяват отъ съществуващите договори за вънчно приятелство, а съ другите съседи се стремимъ да поддържаме отношения на все по-голямо взаимно доверие и искрено разбирателство. (Ръкопискания) Правителството е твърдо решено да поддържа и развива, също така, най-добри отношения съ всички останали големи и малки държави и, вслушвайки се въ настроенията на народа, ще положи всички усилия за да има България само приятели инейните интереси да бъдатъ справедливо зачетени. (Ръкопискания) Тази политика, пропита отъ духъ на миролюбие, осигурява спокойствието на страната и дава благотворни резултати въ всички области на нашия общественъ и държавенъ животъ.

Г-да народни представители!

По пътя на разумни икономии въ всички отрасли на управлението и чрезъ навременни и целесъобразни законодателни реформи и мъроприятия, можаха да се заиздравятъ финансите на страната и да се даде на държавата единъ напълно уравновесенъ бюджетъ. Заедно съ това полагатъ се непрестанни усилия за стопанското подобране на страната. Съ огледъ на тая цель, бѣха склучени редица международни спогодби, които ще дадатъ новъ тласъкъ на нашето производство и ще засилятъ нашата външна и вътрешна търговия.

Подъ натиска на бързите и големи промѣни въ стопанския животъ у насъ и въ чужбина, правителството взе и ще продължава да взема всички възможни мѣрки, за да се запази хармонията между доходи, цени и данъци, както и да се осигури снабдяването на страната съ сурови материали и готови произведения. (Ръкопискания)

Г-да народни представители!

Въ рамките на съществуващите закони и чрезъ поддържане на стабиленъ правовъ редъ, можаха да бъдатъ осигурени вътрешниятъ миръ и спокойствие, тъй необходими за общото преуспѣване на България.

Наредъ съ това, за да се обезпечи независимостта и сигурността на страната, положиха се грижи и се предприеха редица мѣрки за засилване на народната отбрана, които даватъ възможност да се гледа съ по-голямо спокойствие на бѫдещето. (Ръкопискания)

Г-да народни представители!

Станалата на 15-ти този месецъ правителствена програма не застъга въ нищо вътрешната и външна политика на България. (Бурни ръкопискания и възгласи „ура“) Тази политика остава неизмѣнна и затова азъ не се съмнявамъ, че вие ще дадете на правителството своята пълна подкрепа, за да можемъ съ общи усилия да преодолѣмъ всички затрудненія. (Ръкопискания)

Г-да народни представители!

Въ настоящата сесия на Народното събрание възмъ ще бѫдатъ представени за разглеждане и одобрение редица законодателни мѣроприятия, които иматъ за цель да осигурятъ спокойното творчество на народа и засилятъ всестранния напредъкъ и сигурността на страната.

Г-да народни представители!

Убеденъ, че вие, изпълнени повече отъ всѣкого съ дълбокото съзнание за дълга къмъ родината, ще поло-

жите всички усилия за нейното благополучие, призовавамъ Божието благословение върху вашите трудове и, като ви пожелавамъ успѣшна и ползотворна законодателна дейност, обявявамъ първата редовна сесия на ХХV-то обикновено Народно събрание за открита.

Да живѣе България! (Възгласи „ура“ и продължителни бурни ръкопискания)

София, 24 февруари 1940 г.

На първообразното съ собствената на Негово Величество ръка написано:

БОРИСЪ III.

Приподписали:

Председателъ на Министерския съветъ, министъръ на народното просвѣщението: проф. **Б. ФИЛОВЪ.**

Министъръ на външните работи и на изловъданията: **Иванъ ПОПОВЪ.**

Министъръ на вътрешните работи и народното здраве: **П. ГАБРОВСКИ.**

Министъръ на финансите: **Д. БОЖИЛОВЪ**

Министъръ на правосъдието: **В. МИТАКОВЪ**

Министъръ на войната: **Генералъ-лейтенантъ Т. ДАСКАЛОВЪ.**

Министъръ на търговията, промишлеността и труда: **д-ръ Сл. ЗАГОРОВЪ.**

Министъръ на земедѣлието и държавните имоти: **Ив. БАГРЯНОВЪ.**

Министъръ на обществените сгради, инженерата и благоустройството: **инж. Д. ВАСИЛЕВЪ.**

Министъръ на желѣзниците, пощите и телеграфите: **д-ръ Ив. ГОРАНОВЪ.**

Прочитането на тронното слово бѣ изслушано отъ всички присъстващи въ залата прави, често прекъсвано отъ ръкопискания и последвано отъ продължително „ура“ и бурни ръкопискания отъ г-да народните представители и публиката.

Негово Величество Царъ следъ това подаде тронното слово на г-нъ Павелъ Груевъ, взе си шапката и ръкавицата отъ същия, сложи ги и, всрѣдъ бурни и продължителни овации отъ г-да народните представители и публиката, мина презъ дѣсната птика на залата, последванъ отъ г-да министрите, начало съ г-нъ министъръ-председателя и отъ гражданска и военна музика и отъ висшиятъ г-да офицери, които присъствуваха въ залата при прочитането на тронното слово, като преди да излѣзе отъ залата се спрѣ и се рѣкува съ г-да народните представители Михаилъ Иововъ, д-ръ Петъръ Шишковъ, д-ръ Никола Сакаровъ, Запрянъ Клявковъ и др.

Въ 16 ч. и 25 м. Негово Величество Царъ излѣзе отъ залата на Народното събрание. Нейно Величество Царичата и Негово Царско Височество Князъ Кирилъ, придружени отъ свитите си и отъ началника на протокола при Министерството на външните работи г-нъ Илия Бѣлиновъ, напускатъ царската ложа и се отправятъ къмъ предверието на Събранието.

Следъ кратъкъ разговоръ съ г-да министрите въ предверието, Негово Величество Царъ, Нейно Величество Царичата и Негово Царско Височество излизатъ отъ предверието, съпроводени отъ г-да министрите до стъльбището на Събранието. На площадката заставатъ Нейно Величество Царичата и Негово Царско Височество Князъ Кирилъ, свити съ г-да министрите. Негово Величество Царъ, придруженъ отъ министра на войната г-нъ генералъ Теодосий Даскаловъ, направи прегледъ и поздрави почетната рота, като се рѣкува съ единъ офицеръ, подофицеръ и редникъ. Следъ това Негово Величество Царъ, заедно съ Нейно Величество Царичата, въ единъ автомобилъ се отправи за Двореца, последванъ отъ Негово Царско Височество Князъ Кирилъ съ другъ автомобилъ, и отъ военната и гражданска свита, изпратени съ викове „ура“ отъ почетната рота и хилядното гражданско.

Въ 17 ч. и 30 м. г-да министрите се заврънаха въ заседателната зала и застанаха предъ министерската маса.

Негово Високопреосвещенство св. Софийскиятъ митрополитъ г. г. Стефанъ, въ съслужение съ архимандритъ Стефанъ и шестъ души свещеници, извѣрши тържественъ водосветъ, при участието на хора отъ Софийската катедрала „св. Недѣля“, подъ диригентството на г-нъ Милошевъ.

Следът свършването на водосвета Негово Високопреосвещенство произнесе речь, следът което поръси г-да министрите и г-да народните представители. При поръсването на софийския народен представител г-нъ д-ръ Никола Сакаровъ въ залата настана смъхъ.

Негово Високопреосвещенство подведе г-да народните представители подъ клетва, като четъще текста на клетватата по чл. 131 отъ конституцията, а всички г-да народни представители я повторяха гласно. Всички г-да народни представители подписаха клетвени листове.

Негово Високопреосвещенство г. г. Стефанъ и придвижавашъ го напуснаха залата. Публиката, стояща въ залата, също я напустна.

Въ 17 ч. г-да министрите заеха мястата си на министерската маса.

Министъръ-председател д-ръ Богданъ Филовъ: Г-да народни представители! Съгласно чл. 88 отъ основния законъ, до избиране председател и подпредседатели на Народното събрание, следва най-възрастният измежду народните представители да заеме председателското място. Азъ моля уважаемия г-нъ Гаврилъ Гроздановъ, който е най-възрастенъ между васъ, да заеме председателското място.

Времененъ председател Гаврилъ Гроздановъ: (Поръчано съ ръкоплъскания)

Г-да народни представители!

Благодаря Богу, че следъ 32 години ми даде възможност повторно да представлявамъ Новоселска околия, сега вече въ XXV-то обикновено Народно събрание.

Азъ почувствувахъ извършения политически напредък презъ тъзи 32 години, сега, когато много опитенъ въ живота, се явихъ отново между старите си приятели и между тъхните млади синове.

Този добъръ, трудолюбивъ, честенъ и храбъръ български народъ, пръснатъ по всички поля, гори и планини, който ни избра за народни представители, заслужава и изиска отъ насъ да работимъ неуморно съ голѣма загриженост за неговото щастие и всестраненъ напредъкъ.

Азъ зная, че вие, народните представители на XXV-то обикновено Народно събрание, обичате отъ дънъ душа българския народъ и сте готови да се жертвувате за благото, сигурността и могъществото на българската държава.

Ние всички народни избраници обичаме нашия Държавенъ глава — Негово Величество Царь Борисъ III, който като първи гражданинъ и като царь, най-много е загриженъ и работи неуморно за всестранното благополучие на българския народъ и българската държава. (Ръкоплъскания)

Като обградимъ съ нашата преданост и любовъ царя и народа, като докажемъ нашата готовност да работимъ въ пълно единодушие и единодействие за България, ние ще предизвикаме вътре въ страната гордостта, че сме граждани на една правова, културна и сила държава, а вънъ ще събуджаме все повече и по-често чувството на уважение къмъ България и достойния български народъ.

Тукъ, въ Народното събрание, намъ се налага да дадемъ първи примѣръ за това.

Ето защо, мисля, че щомъ се възстановяме отъ такива чувства, ние ще съумѣемъ да творимъ съ много мислене, съ малко говорене и съ бързина и ще съдействуваме истински на Негово Величество Царя и на българското правителство, та въ пълна хармония между всички власти, българската държава да получава ония закони, които ще отговарятъ на-добре и най-пълно на нетърпящите отлагане народни и държавни нужди.

Отваряме първото заседание на първата редовна сесия на XXV-то обикновено Народно събрание и моля Бога да ни даде своята подкрепа, за да работимъ и ние за великото бѫдеще на българския народъ. (Ръкоплъскания)

Съгласно конституцията и правилника за вътрешния редъ на Народното събрание, поканвамъ за временни секретари г-да народните представители Крумъ Митаковъ и Александъръ Карапетровъ. Моля ги да заематъ мястата си.

(Временните секретари Крумъ Митаковъ и Александъръ Карапетровъ заематъ мястата си)

Моля временните секретари г-нъ Крумъ Митаковъ да провѣри по списъка присъствието народни пред-

ставители. Пойменно ще извика единъ по единъ г-да народните представители. Моля присъствието народни представители да се обаждатъ.

Времененъ секретаръ Крумъ Митаковъ: (Чете списъка на г-да народните представители и присъствието имъ отъ тъхъ се отзоваватъ)

Аврамъ Петковъ Гачевъ
Александъръ Василевъ Загоровъ
Александъръ Гатевъ Кръстевъ
Александъръ Конст. Карапетровъ
Александъръ Симовъ Гиговъ
Александъръ Христовъ Радоловъ
Александъръ Цаловъ Цанковъ
Ангелъ Вълчевъ Долапчиевъ
Ангелъ Георгиевъ Държански
Ангелъ Димитровъ Сивиновъ
Ангелъ Стояновъ Чешмеджиевъ
Андро Христовъ Лулчевъ
Атанасъ Ганчевъ Поповъ
Д-ръ Атанасъ Георгиевъ Поповъ
Атанасъ Добревъ Къдревъ
Атанасъ Петковъ Каишевъ
Атанасъ Цвѣтковъ Ганевъ
Божилъ Петровъ Прашиловъ
Д-ръ Божко Йорд. Ковачевски
Борисъ Василевъ Мончевъ
Борисъ Петровъ Поповъ
Борисъ Стефановъ Кисовъ
Бѣло Александъръ Бѣлевъ
Бѣло Бѣлевъ Келешевъ
Д-ръ Василь Георгиевъ Петровъ
Василь Петровъ Чобановъ
Василь Христовъ Велчевъ
Василь Цвѣтковъ Василевъ
Велизаръ Христовъ Багаровъ
Гаврилъ Гроздановъ Гроздановъ
Гаврилъ Стояновъ Ленковъ
Георги Василевъ Рашковъ
Георги Димитровъ Шишковъ
Георги Железовъ Свиаровъ
Георги Ивановъ Михайловъ
Георги Кириковъ Чалбуровъ
Д-ръ Георги Конст. Липовански
Георги Минковъ Ниновъ
Георги Петровъ Кендеровъ
Д-ръ Георги Рафаиловъ Поповъ
Георги п. Стефановъ Продановъ
Георги Стояновъ Петковъ
Георги Тодоровъ Кръстевъ
Гето Кръстевъ Гетовъ
Данаилъ Жечевъ Къневъ
Дени Костовъ Недковъ
Деню Георгиевъ Колевъ
Деню Цаневъ Чолаковъ
Деянъ Петровъ Деяновъ
Димитъръ Атанасовъ Арнаудовъ
Димитъръ Вълчевъ Марчевъ
Димитъръ Георгиевъ Сараджовъ
Димитъръ Ивановъ Захариевъ
Димитъръ Илиевъ Ивановъ
Димитъръ Йосифовъ Пешевъ
Димитъръ Киревъ Тоневъ
Димитъръ Мариновъ Андреевъ
Димитъръ Николовъ Икономовъ
Димитъръ Тодоровъ Митковъ
Дично Тодоровъ Стояновъ
Дончо Димовъ Узуновъ
Дочо Николовъ Христовъ
Дѣлчо Тодоровъ Гоговъ
Екимъ Александровъ Екимовъ
Еню Георгиевъ Клянцевъ
Жико Петковъ Струнджевъ
Запрянъ Недѣлчевъ Клявковъ
Иванъ п. Анастасовъ Райчевъ
Иванъ Атанасовъ Русевъ
Д-ръ Иванъ Бешковъ Дуновъ
Иванъ Борисовъ Батембергски
Иванъ Василевъ Петровъ
Иванъ Димитровъ Минковъ
Д-ръ Иванъ Кировъ Базовъ
Иванъ п. Констант. п. Ивановъ
Д-ръ Иванъ Коцевъ Йотовъ
Иванъ Петровъ Недѣлковъ

Иванъ Пешовъ Гърковъ
Иванъ Славовъ Керемидчевъ
Игнатъ Илиевъ Хайдуковъ
Илия Димитровъ Славковъ
Кирил Георгиевъ Минковъ
Киро Костадиновъ Араудовъ
Кирчо Илиевъ Кирчевъ
Коста Божиловъ Свѣтловъ
Косю Христовъ Аневъ
Крумъ Николовъ Митаковъ
Лазарь Василевъ Бакаловъ
Лазарь Мариновъ Поповъ
Д-ръ Любенъ Дим. Дюгеджиевъ
Маринъ Грозевъ Вълчевъ
Маринъ Ивановъ Тютюнджеевъ
Марко Чимовъ Сакарски
Матю Ивановъ Колевъ
Милети Начовъ Петковъ
Минчо Димитровъ Ковачевъ
Михаил Йововъ Йововъ
Найденъ Андреевъ Стоичковъ
Найденъ Райновъ Мариновъ
Недѣлчо х. Стеф. Куюмджиевъ
Никола Генковъ Костадиновъ
Никола Захариевъ Ангеловъ
Никола Ивановъ Василевъ
Никола Ивановъ Градевъ
Д-ръ Никола Ивановъ Дуровъ
Никола Йордановъ Джанковъ
Д-ръ Никола Илиевъ Сакаровъ
Никола Петровъ Логофетовъ
Никола Стойчевъ Мушановъ
Д-ръ Никола Христовъ Минковъ
Николай Василевъ Султановъ
Д-ръ Николай Петр. Николаевъ
Обрешко Славовъ Обрешковъ
Панайотъ Тодоровъ Станковъ
Петко Димитровъ Кършевъ
Д-ръ Петко Стойковъ Балкански
Петко Стояновъ Стайновъ
Петъръ Георгиевъ Михалевъ
Петъръ Димитровъ Грънчаровъ
Д-ръ Петъръ Ив. Късевиановъ
Петъръ Ивановъ Митеvъ
Д-ръ Петъръ Марин. Шишковъ
Петъръ Марковъ х. Петровъ
Петъръ Николовъ Думановъ
Петъръ Савовъ Великовъ
Петъръ Христовъ Дограмаджиевъ
Рашко Атанасовъ Атанасовъ
Руси Ивановъ Мариновъ
Светославъ Михайлова Славовъ
Светославъ Христовъ Павловъ
Серафимъ Георгиевъ Апостоловъ
Симеонъ Андреевъ Наумовъ
Симеонъ Ивановъ Симеоновъ
Симеонъ Кировъ Халачевъ
Сирко Станчевъ Петковъ
Славейко Лазаровъ Василевъ
Сотиръ Яневъ Дробачки
Спасъ Ганевъ Райчевъ
Спасъ Мариновъ Поповски
Стамо Колчевъ Пенчовъ
Степанъ х. Васил. Каравановъ
Степанъ Ивановъ Багриловъ
Степанъ Радионовъ Йосифовъ
Степанъ Спасовъ Керкенезовъ
Степанъ Стояновъ Стателовъ
Стоянъ Ивановъ Омарчевски
Стоянъ Николовъ Димовъ
Стоянъ Христовъ Никифоровъ
Таско Стоичковъ Стоилковъ
Тодоръ Павловъ Кожухаровъ
Тодоръ Панайотовъ Поляковъ
Тотю Йордановъ Маровъ
Тотю Минчевъ Новаковъ
Филипъ Димитровъ Махмудиевъ
Филипъ Рафаиловъ Филиповъ (отсѫтствува)
Христо Димовъ Калфовъ
Христо Статевъ Поповъ
Христо Стояновъ Таукчиевъ
Цвѣтко Петковъ Кръстевъ
Цеко Дамяновъ Вълчевъ

Времененъ председател Гаврилъ Гроздановъ: Присѫтствуват 159 народни представители. Отсѫтствува само Филипъ Рафаиловъ Филиповъ.

Пристигваме къмъ изборъ на председател на Народното събрание.

Предлагамъ за провѣрители на бюлетините народните представители г-нъ Цвѣтко Петковъ и г-нъ Стефанъ Багриловъ.

Давамъ петъ минути отдихъ, за да напишете бюлетинъ си.

(Следъ отдиха)

Времененъ председател Гаврилъ Гроздановъ: (Звѣни) Г-да народни представители! Пристигваме къмъ гласуване. Г-да народните представители ще се повикватъ по списъка отъ г-нъ Стефанъ Багриловъ. Г-нъ Цвѣтко Петковъ ще поема бюлетината, ще я подписва и ще япуска въ кутията.

Г-нъ Цвѣтко Петковъ! Провѣрете най-напредъ кутията, дали е празна.

Провѣритель Цвѣтко Петковъ: (Показва кутията за бюлетините) Г-да народни представители! Както виждате, кутията е празна.

Провѣритель Стефанъ Багриловъ: (Извиква по списъка г-да народните представители и присѫтствуващи отъ тѣхъ гласоподаватъ. Отсѫтствува само единъ — Филипъ Рафаиловъ Филиповъ)

Времененъ председател Гаврилъ Гроздановъ: Г-да народни представители! Гласуваха 159 души. Отсѫтствува само единъ — г-нъ Филипъ Рафаиловъ Филиповъ, който е боленъ.

Резултатътъ отъ гласуването за председател на Народното събрание е следниятъ:

121 гласа получава г-нъ Никола Петровъ Логофетовъ. (Продължителни рѣкоплѣскания)

Г-нъ д-ръ Любенъ Дюгеджиевъ получава 13 гласа.

Подадени сѫ 22 бѣли бюлетини и 3 съ лозунги.

Провѣзгласявамъ за избранъ председател на XXV-то обикновено Народно събрание г-нъ Никола Петровъ Логофетовъ. (Рѣкоплѣскания)

Моля го да заеме мястото си. (Председателятъ г-нъ Никола Логофетовъ заема председателското място, посрещнатъ съ рѣкоплѣскания)

Председател Никола Логофетовъ: Г-да народни представители! Получихъ днесъ отъ васъ най-голѣмото политическо отличие, за каквото може единъ български гражданинъ да мечтае. Следъ моята 30 и нѣколко години обществена и политическа дѣйност, азъ съмъ удостоенъ съ високата честь да председателствувамъ XXV-то обикновено Народно събрание. Азъ съмъ толкова повече гордъ, че съмъ вашъ избранникъ, тъй като съмъ тънъ, че настоящата Камара е просвѣтена, защото въ редоветъ на тая Камара има голѣмъ брой запасни офицери, предимно генерали, защото въ настоящата Камара има 17 души бивши министри, между които двама министъръ-председатели.

Азъ съзнавамъ моята тежка отговорност и моите служебни задължения, но бѣрзамъ да заявя, че азъ чувствувамъ достатъчно много сили въ себе си, за да изпълня достойно и добросъвестно своите задължения. (Рѣкоплѣскания)

Г-да народни представители! При изпълнението на моите задължения ще ми е необходима и вашата просвѣтена подкрепа. Дѣржайки се съвършено спрѣвѣдливо и обективно, ценейки и зачитайки мнението на всѣки народенъ представител, безъ да давамъ съвети, азъ бихъ по желалъ не да бѫдете, а да бѫдемъ честни въ мисълта си, добросъвестни въ разискванията и да имаме предъ очи винаги общите интереси, да надвиемъ, г-да народни представители, себе си. (Рѣкоплѣскания) Да не се увлечаме, защото политическите увлѣчения у насъ винаги сѫ ни докарвали до катастрофи и, най-малкото, сѫ забавяли нашето политическо развитие. И въ прѣсната наша история ние имаме, за голѣмо съжаление, преврати, които сѫ резултатъ на политически увлѣчения. Обрѣщамъ вашето внимание на тѣзи исторически факти съ молба, всѣки народенъ представител, отъ каквото и съсловие да бѫде, да слуша винаги само своя разумъ и само своята съвѣсть, безъ увлѣчение и безъ поддаване на тогova и оногова.

Г-да народни представители! Азъ искрено и сърдечно ви благодаря, като желая тази интелигентна Камара, въ различие от всички други, да остави трайни следи следъ себе си. (Ръкоплѣскания) 160 души просвѣтени българи, независимо от тѣхните политически разбирания, съ 10 души министри, всичко 170, можемъ да командуваме единъ народъ отъ 6 милиона, погледитъ на когото сѫ обърнати къмъ българския Парламентъ. Да държимъ, г-да народни представители, преди всичко за престижа на този Парламентъ.

При изпълнение на моятъ служебни задължения, ръководейки се винаги отъ българската конституция и отъ правилника за вѫтрешния редъ на Народното събрание, основанъ върху нея, азъ ще искамъ и вие, г-да народни представители, да зачитате правилника и конституцията, и да не създавате прѣчка нито на бюрото, нито на управлението. Повтарямъ: всѣки ще бѫде изслушванъ, мнението на всѣкиго ще бѫде ценено. Азъ се обръщамъ по-специално къмъ ония, които иматъ житейски опитъ, къмъ ония, които иматъ и политическа мъдростъ, независимо дали сѫ отъ дѣсно или отъ лѣво, да съдействуватъ съ всичките си сили. Нека съдействуватъ тия, които сѫ били министри, които сѫ пълни съ опитъ, да изградимъ нѣщо ново, да идемъ крачка напредъ.

Азъ, г-да народни представители, съмъ отъ ония, които не съмъ тѣсть да ругаятъ миналото. Миналото за мене не е порочно. За мене миналото е съ пороци, съ дефекти. Дайте, г-да народни представители, вашето усилие да премахнемъ тия дефекти, за да можемъ действително да регистрираме въ българската политическа история единъ новъ подемъ. А всички вие, просвѣтени народни представители, можете да направите това. Бихъ желалъ да слушамъ разбиранятия на ония, които не сѫ приобщени къмъ днешния курсъ на управление. Нека ги чуемъ, нека и тѣ настъ чуятъ. Може, г-да народни представители, да се стигне до нѣщо друго, да се стигне до нѣкакъ друга форма, но, каквото и да стане, да излѣзе отъ българския Парламентъ. Българскиятъ Парламентъ е, който представлява народа, който се грижи за народа и който може да даде нѣщо ново, когато условията позволяватъ това.

Г-да народни представители! Вие знаете, че нашиятъ политически трень дерайлира. Вие знаете усилията на българскиятъ правителства отъ 1935 г. насамъ да поставятъ тоя политически трень въ неговитъ релси, отбележани отъ българската конституция. Съ голѣми усилия ние сме направили много и чрезъ Парламента, но на настъ, г-да народни представители, ни предстои още работа, за да задравимъ, за да засякимъ, за да нормализираме политическото положение. А за да стане всичко това, необходимо е вашето ценно, вашето добросъвѣтно сътрудничество.

Накрая повторно благодаря за голѣмото, за много голѣмото довѣrie, което ми дадохте. Дайте всички сили, за да вървимъ единни, сплотени, дружни за величието на България! (Бурни ръкоплѣскания)

Г-да народни представители! Предстои да изберемъ двама подпредседатели, съгласно чл. 2 отъ правилника.

Давамъ петъ минути отдихъ, за да напишете бюлетинътъ си.

(Следъ отдиха)

Председател Никола Логофетовъ: (Звѣни) Г-да народни представители! Заседанието продължава.

Пристигваме къмъ изборъ на двама подпредседатели. Проявете най-напредъ кутията дали е празна.

Проявѣтель Цвѣтко Петковъ: (Показва кутията за бюлетинътъ, която се оказва, че е празна)

Времененъ секретар Крумъ Митаковъ: (Извиква по списъка г-да народните представители и присъствуващи отъ тѣхъ гласоподаватъ. Отглежда съдните г-да народни представители: Александър Симовъ Гиговъ, Александър Цаловъ Цанковъ, Борисъ Петровъ Поповъ, Георги Тодоровъ Кръстевъ, Гето Кръстевъ Гетовъ, Иванъ Славовъ Керемидчиевъ, Михаилъ Йововъ Йововъ, д-ръ Никола Ивановъ Дуровъ, Филипъ Димитровъ Махмудиевъ, Филипъ Рафаиловъ Филиповъ)

(Следъ проявѣтка на подаденитѣ бюлетини)

Председател Никола Логофетовъ: (Звѣни) Г-да народни представители! Резултатътъ отъ избора е следниятъ:

Г-нъ Никола Захариевъ е получилъ 121 гласа (Ръкоплѣскания); г-нъ Никола Василевъ — 67 гласа; г-нъ Димитъръ Пешевъ — 66 гласа; г-нъ Ангелъ Държански — 12 гласа; г-нъ Дично Стояновъ — 12 гласа; бѣли бюле-

тини — 14; г-нъ Аврамъ Гачевъ — 1 гласъ; г-нъ Никола Логофетовъ — 1 гласъ и лозунгъ — 1.

Съгласно чл. 3 отъ правилника, провъзгласявамъ избранъ за първи подпредседател г-нъ Никола Захариевъ, когото моля да заеме мястото си. (Ръкоплѣскания). Народниятъ представител г-нъ Никола Захариевъ заема първото подпредседателско място — отъ дѣсно на г-на председателя)

Съгласно правилника за вѫтрешния редъ на Народното събрание, провъзгласява се за избранъ за председател или подпредседател само този народенъ представител, който е получилъ половината или повече единъ отъ подадените гласове. Понеже подадените гласове сѫ 159, значи половината сѫ 80. Тъй като за втори подпредседател никой не е получилъ 80 гласа, изборътъ ще се повтори и въ такъвъ случай е достатъчно да има относително мнозинство.

Моля, г-да народни представители, да гласувате само за единъ подпредседател.

Преди това давамъ думата на колегата г-нъ Никола Захариевъ. (Ръкоплѣскания)

Никола Захариевъ: (Правъ отъ подпредседателското място) Г-да министри, уважаеми г-да народни представители! Трогнатъ съмъ и сърдечно благодаря за голѣмата честъ, съ която ме удостоихте, като ме избрахте за първи подпредседател на XXV-то обикновено Народно събрание.

Присъединявайки се къмъ хубавитѣ, сърдечни и пропити съ чувство на родолюбие думи на уважаемия г-нъ председател, и азъ ви давамъ тържествено обещание, че тукъ отъ това място (Сочи председателското място) ще респектирамъ правилника и традициите на Парламента и ще работя съ всички сили, за да се получи абсолютна, пълна хармония между управление и законодателно тѣло и да можемъ съ общи усилия да градимъ доброто бѫдеще на България. (Ръкоплѣскания)

Съ чувство на радостъ, азъ сѫщо като г-нъ председателя, констатирамъ, че тукъ сѫ събрани най-достойните отъ миналото и настоящето, и че това съчетание ще даде необходимия престижъ на българския Парламентъ, за да може той въ тѣзи тежки, исторически дни да начертава неизмѣнимия пътъ на нашата държава и да оправдае голѣмото довѣре, което българскиятъ народъ въ изборътъ даде на народното представителство, за да дойде то тукъ съ достойнство и честъ да отстоява правата и свободите на българския народъ и да чертае величието на България. (Ръкоплѣскания)

Да живѣе България! Да живѣе Него Величество Царь! (Ръкоплѣскания)

Председател Никола Логофетовъ: Давамъ 10 минути отдихъ.

(Следъ отдиха)

Председател Никола Логофетовъ: (Звѣни) Г-да народни представители! Заседанието продължава.

Пристигваме къмъ изборъ на втори подпредседател.

Провѣритель Цвѣтко Петковъ: (Показва кутията за бюлетинътъ, която се оказва празна)

Времененъ секретар Крумъ Митаковъ: (Извиква по списъка г-да народните представители и присъствуващи отъ тѣхъ гласоподаватъ. Отглежда съдните г-да народни представители: Александър Симовъ Гиговъ, Александър Цаловъ Цанковъ, Борисъ Петровъ Поповъ, Георги Тодоровъ Кръстевъ, Гето Кръстевъ Гетовъ, Иванъ Славовъ Керемидчиевъ, Михаилъ Йововъ Йововъ, д-ръ Никола Ивановъ Дуровъ, Филипъ Димитровъ Махмудиевъ, Филипъ Рафаиловъ Филиповъ)

Председател Никола Логофетовъ: Г-да народни представители! Часътъ е 20. Може би не се отнася за едно га-ко-ва заседание, но, съгласно чл. 22 отъ правилника, заседанието трае до 20 ч., и азъ трѣбва да питамъ Събранието дали е съгласно да продължимъ.

Моля, които сѫ съгласни да продължи заседанието, докато свършимъ съ гласуването, да вдигнатъ ръка. Министърство, Събранието приема.

(Следъ проявѣтка на бюлетинътъ)

Г-да народни представители! Резултатътъ отъ гласуването е следниятъ:

Гласували съм 150 народни представители.

За г-нъ Димитър Пешевъ съм подадени 95 гласа.
(Ръкоплѣскания)

За г-нъ Никола Василевъ — 46 гласа.
Бѣли бюлетини — 9.

Съгласно чл. 3 отъ правилника, провъзгласявамъ за избранъ за втори подпредседател г-нъ Димитър Пешевъ, когото моля да заеме мястото си. (Ръкоплѣскания). Народниятъ представител г-нъ Димитър Пешевъ заема второто подпредседателско място — отъ лъво на г-на председателя)

Димитъръ Пешевъ: (Правъ отъ подпредседателското място) Г-да народни представители! Засмайки това място, моята първа мысъл е да изкажа сърдечна благодарност къмъ всички, които ме издигнаха до това високо място. Азъ чувствувамъ всичката тежест на задълженията, които поемамъ. Мисля, че ще отговоря на тъзи задължения, ако декларирамъ, че въ своята дейност ще се ръководя изключително отъ своята съвестъ, отъ правилника за вътрешния редъ и отъ конституцията, на която всички дължимъ еднаква почит. Сърдечно благодаря на всички. (Ръкоплѣскания)

Председателъ Никола Логофетовъ: Г-да народни представители! За да се попълни бюрото, необходимо е да изберете 8 души секретари.

Председателството ви предлага следните г-да народни представители за секретари:

Времененъ председател: ГАВРИЛЪ ГРОЗДАНОВЪ

Временни секретари:

КРУМЪ МИТАКОВЪ
АЛЕКСАНДЪРЪ КАРАПЕТРОВЪ

Председателъ: НИКОЛА ЛОГОФЕТОВЪ

Началникъ на Стенографското отдѣление: ДОНЧО ДУКОВЪ